

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknél, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: **Dr. Franciscy Lajos.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Szervezkedjünk!

Nyitramegyében a megyebizottsági tagok választása olyan eredménnyel folyt le, mely lehetségessé teszi egy számot tevő, erős megyei ellenzéknek a megalakulását.

A 153 betöltendő hely közül ötvennél többet meghódított a néppárt és körülbelül huszat más ellenzéki pártállású férfiak, kikhez ha hozzászámítjuk még az ellenzéki virilistákat és ugyancsak azokat az ellenzékiet, kik ez alkalommal választás alá nem kerültek, minthogy a megbízatásuk csak 1904-ben fog lejárni, jó másfélszáz ellenzéki tagot kapunk, a kiket csak szervezni kell, hogy tekintélyvel és politikai súlylyal bíró nagy pártot képezzenek.

Van ezenkívül a kormánypárt sorában is sok olyan férfiú, a kiből remélhetőleg lesz bátorság arra, hogy az ellenzék jogos törekvéseiben támogassa, lesz annyi önzetlenség, hogy a vármegyei közérdekek szolgálatában a szigorú törvényesség és a közjó álláspontjára helyezkedjék, a mi elvégre is mindig ellenzéki álláspont, mert tudvalevő, hogy a törvényt és a jogot a kormánypárti közegek és hatóságok áthágásai és mulasztásai ellen kell védelmezni, soha sem az ellenzék

ellen, mely mint szervezet abban a pillanatban lejárna és tönkre tenné magát, melyben bármilyen törvényszegést követne el.

Ami már a megyei ellenzék szervezését illeti, azt hisszük, hogy a pártkeretek semmiképp sem szolgálhatnak annak akadályául. A bizottsági tagok választásánál egészen természetes dolog volt a néppárt részéről, hogy ahol a saját jelöltjeivel győzelmet aratni remélt, ott feltűzte jelvényeit s ezek alatt lobogtatta meg a párt zászlaját. Egy céltudatos pártnak minden alkalmat fel kell használnia elvei és törekvéseinek kitűzésére, mert csak így tarthatja ébren hiveiben a politikai önértéket, csak így erősítheti meg bennök a párthoz való ragaszkodást.

De már a választási cselekvés alatt is kitűnt, hogy pártunk saját jelöltjeinek győzelemre vezetése mellett a megyei közérdekekre nézve irányadó szempontnak tekinti azt, hogy az ellenzék minél nagyobb számmal jusson be a bizottságba, legyenek egyébként az ellenzéki tagok bármily pártállásúak. Tökéletesen elég is a megyei bizottságban kínálkozó munkakör betöltésére maga az ellenzéki álláspont. Politikai természetű kérdések ha tárgyalatnak is a megyei bizottságokban, de nem ott döntenek el. Az országos poli-

tika a vármegyei házak termeiben csak mint a kormány iránti bizalomnak, vagy bizalmatlanságnak a kifejezése jöhet szóba. Ennek a bizalomnak, vagy bizalmatlanságnak kifejezésére pedig az ellenzék a pártkeretek különbözősége mellett is nagyon jól egyesülhet. Komoly ellenzék ilyen kérdésekben mindig összetart, egyértelmű megállapodásra jut és csak műellenzékűtől telhetik ki az, hogy fegyverbarátságot köt a kormánnyal olyankor, a mikor arra egyesült erővel éles vágást lehetne mérni.

A politikának személyes vonatkozású kérdéseiben, melyek a megyei bizottságokban eldőlnék, milyen pl. a választási elnökök, az összeíró bizottságok kiküldése, az ellenzék a pártérdekek minden sérelme nélkül teljes egyöntetűséggel járhat el, mert ezekben a kérdésekben minden ellenzéki pártnak csak egy érdeke lehet, az t. i., hogy az említett politikai ügyek, a mennyiben közigazgatási teendőket képeznek, megbízható, kifogástalan becsületességű férfiak kezeibe tétessenek le. Néppártnak, függetlenségi vagy bármely néven nevezhető ellenzéki pártnak a választók összeírásánál és minden ilyen jellegű ügyben csak az kell, hogy a törvény lelkiismeretesen megtartassék. Ez a közös érdek megadja az ellenzéki pártok-

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Amor a cselszövő.

— Irta: **Meyer Sárka.** —

(Vége.)

Elhatározta, hogy másnap nem megy Szirényekhez, úgy meg volt a kezdet. Aztán megint elment, de homlokáról nem tűnt el a mély redő.

Terka is megváltozott, komolyabb lett, Sándort apróságokkal boszantotta. Azt mondta neki, hogy jó izlést fejt ki s jól áll neki a komolyság, jól áll az udvarlás Lilivel szemben.

Igaz, hogy Szendy többet járt Lilivel a kelenléténél és tultott Terka iránti színlelt közömbösségben.

Szendy egyszer mégis megfedkezett magáról, s kérte Terkát, hogy hagyjon föl a duzzogással, ne bántsa őt igazságtalanul. Nem érti — mondá — hogy miért ily ingerült most egyre. Terka nem adott felvilágosítást; nem is adhatt volna.

Papp nemsokára elutazott, megköszönve Szirénynek jószágát és Terkanak bucsuzásnál oda-sugta: „Nem vette észre, hogy Szendy már fülig

szelmes Lilibe. Terka halavány lett, mint a körtevirág, s halkán azt mondta: „Isten vele!”

Papp azt hitte, hogy neki szól, s ajakához vonta a leány kezét, pedig Terka az „Isten vele”-nél Szendyre, az ő imádot Sándorára gondolt.

Papp eltávozott s néhány nap múlva a kedves megjelenésű Róza is eltűnt a birtokról, hazautazott anyjához, s két hét múlva megtartották az esküvőt Papp erdélyi birtokán.

Terkának káprázott a szeme, majd elszedült, úgy hatott szívére Pappnak ezen új fölfedezése. Miért is ró a jó Isten anyi kint reá, szíve majd meghasadt fájdalomában, hogy érdemelte ő ezeket, hiszen oly nagyon szerette Sándort, miért kellett e szerelemnek ilyen véget érnie!

E perctől kezdve gyűlölte Lilit és Pappot is, de Szendyre nem terjedt ki ezen gyűlölete, csak színlelte azt. Azt gondolta, ha az Isten úgy rendelte, legyen boldog a másikkal, de az én szívemben örökké fog élni képe.

Annus ezalatt észre se látszott venni, hogy Szendy mindig ritkábban szokott jönni. Hogy is vehette volna észre, hiszen ő mindig csak az elzárkózott Tamásra gondolt. Lassan előnyös változást vett észre Tamáson. Kezdett szelidülni, nem félt már úgy a hölgyektől, használható volt

néha arra is, hogy egyiknek, másiknak vigye a legyezőjét, vagy napernyőjét.

Annus örült ennek, tréfálódzott is vele, s egyszer azt mondta: „Tudja Zölöky, most vasárnap egyest kap, oly nagy haladást tett a hölgyek iránti nyájasságban.”

— Annus, ez nagyon sok lesz; ennyit nem érdemlek még meg, de kegyed oly kitűnő tanárnő, hogy még a legmakacsabb tanulónak is kell haladni; azért hogy ne haladnék én, mikor igyekszem az ön elismerését megnyerni.

— Látja — felelt Annus — most mindjárt még más valamiben is érdemelne egyest, s így nemsokára a bizonyítványa csupa jeles lesz!

— Mi az a valami? mondja Annus, mert minden tanítványnak okvetlen kell ismernie a tantárgyakat, máskülönben nem tanulmányozhatja eléggé alaposan.

— Talán azt az egyet ön így is odáig fogja vinni, Zölöky, anélkül, hogy meg kellene neveznem.

Tamás abbahagyta a kérdezősködést, hiszen ő ugyis tudta, mi a neve annak a „valaminek”, tehát mért hozta Annuskát oly nagy zavarba. Mindig barátságosabbak lettek, ámbar Annus még mindig türelemmel hallgatta Tamás tudományos nyomozásait, de boldoggá tette az a tu-

nak azt a vezérfonalat, melylyel kezökben a politikai funkciókat végző személyekre nézve egyértelmű megegyezésre juthatnak.

Közigazgatási kérdésekben, melyek a megyebizottsági tanácskozásoknak fő-tárgyát, legbővebb anyagát képezik, az ellenzék ellenőrző feladatokat teljesít, s ezek a pártkeretektől egészen függetlenek.

Nem forog fenn tehát az ellenzék különböző pártállásaiban a legkisebb akadály sem arra nézve, hogy ez az immár tekintélyes számú csoport, mint megyei ellenzék, egységes párttá tömörüljön és teljes politikai szervezetet képezzen. Végzetes hiba volna a szervezkedést most, mikor annak összes feltételei megvannak, elmulasztani és továbbra is megmaradni a szétszórtság állapotában, mely elszigeteli az erőket és az ellenzék működését hatástalanná teszi. Voltak a megyei bizottságnak az ellenzéki oldalon mindenkor kitünő tagjai, a kik azonban nem fejthettek ki erőt, mert vagy egyedül állottak, vagy csak kevesekre támaszkodhattak, s ennél fogva fellépésökkel a tanácskozások menetére kellő befolyást nem gyakoroltak.

Ezen a helyzeten most már változtatni lehet és kell is. A nagy megyei ellenzéknek szervezetet kell adni, a megyei élet egyik erős, nagy működések végzésére alkalmas szervévé kell azt megalkotni. Egy ilyen szervezetet azonban külső kötetlek nélkül sem megalkotni, sem összetartani nem lehet. Mint minden politikai szervezetnek, úgy a megyei ellenzéknek is szüksége van vezetőkre, a kik a szervezet működésének irányt szabnak, azt hivatalosan képviselik, életképességéről gondosnak, tagjaiban ébren tartják az érdeklődést és megteremtik számára a külső siker feltételeit. Mindezen kellekkel csak egy olyan szervezet bírhat, melyet *külső kötetlek tart össze*.

Ennél fogva a nyitramegyei ellenzéknek mihamarább *szervezkedő nagygyűlést* kell tartania, hogy formálisan megalakul-

hasson. Ezen a gyűlésen, nézetünk szerint, megválasztatnék az egyesült ellenzék tisztikara és egy végrehajtó bizottság alakíttatnék, mely a tisztikarral egyetértve a bizottsági tárgyalások anyagát az ellenzéki álláspontnak megfelelően előkészítené és a tagokkal kellő időben közölné. A végrehajtó bizottság egyszersmind állandó öre lenne mindazoknak az érdekeknek, melyekre az egyesült ellenzék az ő ellenőrző figyelmét és tevékenységét kiterjesztené.

Nem kell külön fejtegetnünk, hogy a szervezkedés munkálatait a megyei központból kell megindítani és vezetni. Előre jelezhetjük, hogy vannak nekünk itt arra alkalmas férfaink, kik ha a vidék főembereit az akcióba belevonják, a szervezkedést könnyű szerrel sikerre vezethetik.

Kérjük elvbarátainkat, hogy a megyei ellenzék egyesülésének és szervezkedésének e sorokban felvetett eszméjét tegyék magukévá, terjeszszék azt és barátkoztasák meg vele mindazokat, kiket befolyásuk révén a megyei bizottságba beválasztattak. Kívánatos, hogy a szervezkedő nagygyűlésen az egész ellenzék megjelenjék, mert csak így lesz lehetséges az alkotandó szervezetnek megadni azt az erőt, melyet annak az egyetemesség, az összetartó egyetértés kölcsönözhet. Ne legyen a nyitramegyei ellenzéknek egyetlen árnyalata sem, mely a szervezetben képviselve nem lenne. A széthúzó törekvéseknek, az eltérő irányoknak a megyei ellenzék cselekvésében parányi jogosultságuk, semmi értelmök sem lehet, mert maga az ellenzéki álláspont, mint fentebb is említettük, elég széles alapot szolgáltat a közös működésre.

Serkenjünk fel erre a közös működésre és készítsük elő elvbarátaink körében a szervezkedő nagygyűlést!

Változások a megyei tisztújításnál.

VI.

Turesányi Ödön, Machovics János, Frideczky Béla és Langhammer Vince főszolgabírák eltávolítására senki sem gondol és nincs is erre valami különös ok.

Turesányi az érsekújvári járásnak régi bűrtora, odaváló ember, régóta szolgál és habár tulajdonságos mameluk, ellenségei alig vannak. A választásoknál mindig erőlködik a kormánypárt érdekében, de eredményt nem igen bír felmutatni. Ez idén is tehetetlen maradt Dr. Kovács Pál pártjának nagy erejével szemben. Hivatalos teendőit azonban iparkodik jól ellátni, s ezért állásában meg is hagyják.

Machovics János, az összes főszolgabírák között a *legnépszerűbb*. Hivatalában buzgó és lelkiismeretes, a néppel szemben igazságos és jóakaró. Járásiában mindenki tiszteli és szereti. Ő is csak olyan kormánypárti, mint a többi, de legalább nem erőszakoskodik. Elment a községekbe Dr. Rudnyánszkyval ő is, a mi hiba volt, de legalább nem lenyegetett, nem ijesztett senkit. S nem is mutat haragot sem a választás előtt, sem azután. A pöstyéni járásban híre jár ugyan, hogy Machovics átmegegy Csemniczky helyére a vágsellyei járásba Tornóczra, de ha ezt megakarná tenni, a járás egész értelmisége és népe visszatartaná.

Frideczky Béla jó ember, csendes, békés hivatalnok. Nem ad okot nagy elégedetlenségre, de Szakolcán nem maradhat. *Horák Edvel* nagy bakot lőtt. A holiesi királyi uradalom tisztjei Horák mellett foglaltak állást, és Horák Ede a magyar király uradalmának kocsiján járt a kerületben. Ez a nép egy részének imponált és Horák szavazatainak nagy része ezen forrásra vezetendő vissza. Midőn azonban utólag kitudódott, hogy Horák nem az az ember, a kit a királyi kocsiján lehet a népek demonstrative mutogatni, ez oly rossz benyomást tett az uradalmi tiszték feljebbvalóinál, hogy Frideczkyre tolják a felelősséget. A bécsi központ ezen baklövésről még a választás előtt lett értesítve. Az uradalmi tiszték Horák miatt orrot kaptak és ezt most Frideczkynek kell magára venni, mert Horákot ő ajánlotta. Nehogy a helyzet súlyosabb következményeket vonjon maga után, inkább Frideczky megy el. Ő pedig szívesen teszi. Megy akár Nyitrára, akár Galgócra.

Langhammer Vince a vágúj helyi viszonyokba már beleéltte magát. Tudja, hogy ott a zsidók uralják a helyzetet és az urak csak a külszint

dat, hogy lassan-lassan mégis csak ő fogja elfoglalni Tamás szívében a főhelyet.

Igy élte át az egyik nővér életének legszébb óráit zavartalan boldogságban, míg a másik kinlódott szíve fájdalomában. Minden éjjel sirt és virrasztott. Ha néha-néha jöttevő álom szállta meg pilláit, akkor sem volt nyugta, mert ilyenkor mindig bús képeket rajzolt az álom eléje.

Egyszer azt álmodta, hogy Szendyvel beszélt hosszasan, nyájasan s egyszerre csak elkomolyodtak mindketten, s elkezdtek tárgyalni komoly dolgokat. Sándor azt mondta Terkának, hogy nem szereti, szerelme már kihűlt iránta és más szeret. Terka erre elkezdett sírni, Sándor megfogta gyöngéden kezét és kérte ne sírjon, vigasztalódjék.

— Már uralkodom magamon — viszonzá Terka — légy boldog Sándor egész életeden át. Feledj el engem, ha csak úgy tudsz boldog lenni. Szeresd azt a másikat, de tőlem ne kívánd azt, hogy valaha feledjélek.

Szendy erre odahúzta magához Terkát, azt mondva: — Az én életem olyan, mint a pillangóé, egyik virágról a másikra szállok édes mézért, adj nekem búcsúzóul egy csókot. — Mikor ezt mondta, már meg is csókolta Terka ajakát.

E csókra, mely ajakán égett, a szegény

leány fölébredt s csak azt látta, hogy párnája a könnyektől nedves. Szegény Terka meg volt róla győződve ébren és alva is, hogy Szendy már nem szereti, pedig szegény szerette még jobban, mint régen. Ritkán jött; de ha jött néha, oly komoly átható pillantást vetett Terkára, hogy ez összerendezte; ösztönszerűen szinte elmélyedt ilyenkor Sándor tekintetében; s aztán megint vége volt mindennek.

Egyszer egy estén a búcsúzás alkalmával Szendy készakarva megfedkezett arról, hogy Terkának kezét csókoljon. Ekkor már Terka szíve színlőtélve volt bánattal, nem tudott többé magán uralkodni, hangos zokogásban tört ki és szobájába sietett.

Az öreg gróf és felesége meg voltak ijedve. Terka egyre szótlanabb lett s eltűnt lényéről az a derült nyájaság, minek úgy örültek. Annus annál többet kérdezősködött és beszélgetett Zölökyről, hogy néha az öregek is elmosolyodtak.

Szendy már nem járt Szirémyekhez három hét óta, s most is csak rövid búcsu-látogatást tett, kijelentven, hogy külföldre utazik néhány hónapra. Terka arcából az a kis vér is eltűnt, a mi volt benne. Tehát igazán elmegy, gondolá, s ha visszajön, biztosan megkéri Lilit.

Mikor Szendy távozott, Terka kezére egy

hosszú csókot nyomott és aztán megint azt az átható pillantást vetette Terkára, s a leány is hosszasan nézett vissza, mialatt keze remegett Szendy kezében. Aztán a gróf elhajatott.

Terka sirt, midőn a kocsi elrobogni látta.

— Te szeretted férfit — sóhajtott magában — így tudtal engem megcsalni és elhagyni? — Sándor meg azt gondolta, ha igazán szeretsz valaki más Terka, akkor nagyon jól van így, hogy megyek, de ha nem igaz, akkor maradj hű hozzám és el ne feledj, míg visszatérek ide.

Zölökyeknél megint mulattak. Annus a Tamással járkált föl s alá. Már szeptember volt; a fák levelei hullani kezdtek. Oly szép ekkor az élet, mert a fiatal lélek örül az ifjúságának; örül, hogy még nem oly hervadt, mint az őszi falevel.

Zölöky azt kérde Annustól: — Mondja Annuska, nem mondaná meg nekem ma annak a tantárgynak a nevét, mit akkor „valaminek” neveztünk el?

Annus elpirult, s azt mondta: — Nem, Zölöky, nem mondom meg ma sem.

Zölöky megfogta Annus kezét és halkán mondá neki: — Főlölesleg Annuskám, hogy te mondád meg e tantárgy nevét. A te bájod, a te kellemed és a te önfeláldozó türelmed tanított

adják. Tudja, hogy a hatalom, befolyás, pénz a zsidóké, az urak pedig csak az ő jármukat húzzák, az ő szekereket tolják. Vietorisz Miklós csak addig képviselő, csak addig takarékpénztári elnök, míg a zsidók túrik. Azt is tudja Langhammer, hogy Vágújhelyről kerültek ki a legveszedelmesebb zsebmetszők! És alkalmazkodik a viszonyokhoz. Mióta ő is szótlanul túrte és túri, hogy Vágújhely keresztény lakossága is fizeti Vietorisz Miklós futkosásai után a zsidók javára az évi 6000 forint iskolai járulékot, — azóta grata persona a zsidóknál is.

Egyébiránt törekvő hivatalnok, még nem nagy tapasztalatai vannak, de itt jó iskolában van, sokat tanulhat, ha akar!

Markovicsnak, a volt pánszláv jelöltnek 179 szavazata Langhammernek sem esik dícséretére, és bizony miatta a vágújhelyi kerületben is győzhetett volna a pánszláv jelölt, mert a népnek ragaszkodását megnyerni nem tudja. Ha nem lett volna Bjeliczky Jusztin leszetei plebánus, a ki az ő 321 szavazóját a néppárt zászlaja alá toborozta, akkor Vietorisz is megbukott volna.

Langhammer Vince főszolgabíró érzi is, hogy jövőre a kerület okvetetlenül elveszett, s ezért szeretne menekülni. Családi körülményei is Tapolcsányba hívják, mert neje Kropácsy Jenő tapolcsányi ügyvédnek leánya. Meglehet, hogy Langhammer és Rákóczy Lajos, a tapolcsányi főbíró helyet cserélnék, mert Rákóczy oda megy, a hova küldik.

(Folyt. köv.)

Levelezés.

N.-Tapolcsány, 1901. nov. 14.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Az utóbbi időben többen hallattak hangjukat kerületünkben a nyilvánosság kürtjén át, t. i. a lapokban. Annyi bizonyos, hogy legérdekesebb volt a nagyrippényi telkesnek zsochárizú és izlesű megszólalása, a ki még a liberálisokat is megboszantotta furesza gusztsura valló izmodorával, mely a cikkét megjelentető lapra is homályt vetett. Hogy a teljes diszkrecióra igényt tartó magángondok mellőztetése is felhasználható a közszereplés hátrányos megvilágítására, az nagyon szomorú világot vet nemcsak a cikkezőre, hanem az érdekelt lapra is. Sajnos dolog, hogy Nyitramegye hivatalos közlönye ily cikkeket közlésére is vállalkozik, mely szerepe még a megyei befolyásnak teljesen alávetett hivatalnoki karban is visszatevészt szült. Habeant sibi domini liberales. Mi

ismerjük Janda drt., és ismerjük a nagyrippényi telkest, a ki írhat akármit, a mindkettőről való fogalmunk nem fog megváltozni. De mikor valaki azt írja a csermendi plebánusról, hogy stréber, eszünkbe jut a farkasról és bárányról szóló mese. Én jól ismerem, de a stréberség volna az utolsó dolog, melyet ráfoghatnak. De hát ne feledjük, hogy liberálisokkal állunk szemben, kik sokat engednek meg maguknak.

A nagy hírnévre szert tett liberális úrménei pap némileg elvette már jutalmát annak, hogy akkora, jobb ügyhöz méltó kitartással és sokak lenézésével nem törődő önfeláldozással küzdött a keresztény emberhez nem méltó liberalizmus gyászos emlékü diadaláért. Ő vezette ugyanis a f. é. nov. 13. Pereszlyényben megejtett megyebizottsági tagválasztást. Talán még kövérebb lett ily bődítő kintűtetés ekkora fokától, mely annál jobban esett neki, mert jól tudja, hogy nagyrészen Deskonak köszönheti, a ki ma holnap Ürménben székei főispánja lehet Nyitramegyének, a mintamegyék e legeslegesejének.

A liberalizmus vak zászlóvivői kioktatására bátorokunk ideiktatni, hogy néppárti ember nem lehet stréber. Stréber az olyan ember, a ki tükön-bokron keresztül, megengedett és meg nem engedett úton ideiglenes előnyhöz iparkodik jutni. Már pedig a prononszirozott néppártiság nem útja az ideiglenes előnynek. kintűtetésnek. A néppártiság ma még keresztút nálunk, mely csak áldozatot követel hivatól. Strébereket nem a néppárti, hanem a liberális táborban kell keresni. Tessek csak nézni a néppárti és kövér falatok, hűsös fazekak után szaladgáló liberális papok életét és működését, s csakhamar az életből győződik meg a vizsgáló ember róla, hogy e sorok szerény írója igazat jegyzett fel.

Nagy-Tapolcsány különben esendes azóta, a választás összes dolgai véget értek, nem adatván be petíció a liberális nyugtalansággal feltett mandátum ellen. Szegény liberálisok, de sok almatlan éjszakátok lehetek, még bizonyossá nem vált előttek, hogy nem veszélyeztetési petíció a közkedveltségnek örvendő Szülőovszky mandátumát, melynek liberális módon való megtartásáért annyi jeles és nem jeles faktornak kellett példás lelkiismeretességgel összejatszania.

Mint közhírré lett, sok helyütt föl se vette a harcot a néppárt Nyitramegyében a megyebizottsági tagválasztásnál, még oly helyeken is, a hol biztos volt a többsége. Ez eléggé el nem ítelhető mulasztás, mert a ki a megyei választással nem törődik, az rossz ágyat vet az országos választásnak. Sajnos, hogy még a különben tekin-

télynek örvendő és tisztességes korú lelkesek sem ambicionálják a megyei bizottsági tagságot. Remeljük, hogy három év múlva több dolguk lesz e tekintetben a liberálisoknak, a kik különben sincsenek még olcsó győzelmekhez szokva azóta, hogy a nép öntudatra ébredt.

Káplán.

Megyei párt.

A galgóci és verbói kerületekből kaptuk az alábbi jegyzőkönyvet. Tartalma annyira fontos, javaslatok annyira aktuálisak, hogy a fölvetett tervnek támogatására Nyitramegye mindazon önálló gondolkozású tagjait fölhívjuk, a kik a mult rendszerrel megelégedve nincsenek, s a kik annak minden vétkes és káros maradványától a közeletet megtisztítani akarják.

Jegyzőkönyv.

Nyitramegye törvényhatósági bizottságának alulírott tagjai, a közügyek iránti érdeklődés fokozása, és a megyei közgyűlések tevékenységének élenkítése céljából, hosszas és beható tanácskozás után, a következő

határozati javaslatot magunkévá tettük, és elfogadásra ajánljuk.

A törvényhatósági bizottságnak mindazon tagjai, a kik a megyei, városi és községi közigazgatási ügyeket lelkiismeretesen ellenőrizni,

a megyei közgyűléseken megjelenni, ott az ügyek tárgyalásában lehetőleg részt venni, s azoknak alapos és törvényes elintézését előmozdítani, — és a kik úgy a községi és megyei választásoknál, mint a közelet minden terén a szigorú törvényesség és erkölcsösség érvényesüléseért küzdeni — készek:

1. alakítsanak „Megyei párt“ vagy más alkalmas elnevezéssel egy állandó szervezetet. S e célból
2. tartsanak járásokint *minél előbb* értekezletet, s ezen mondják ki, hogy a mi fenti javaslatunkat elfogadják;
3. válaszzanak *azonnal* az illető járás területére 3—5 tagu végrehajtó bizottságot;
4. hívják fel a „Nyitramegyei Szemle“ szerkesztőségét, hogy a Nyitrán lakó bizottsági tagok független tagjaival egyetértően, *minél előbb* egy *központi* értekezlet hívassék össze, melyen a járásképviselők a fenti végrehajtó bizottságok jelenjenek meg, s a melyen a végleges megalakulásra vonatkozó intézkedések is megteendők;
5. mondják ki határozatilag, hogy már a folyó évi december 19-iki tisztújításnál, mint egy-

e nagy tantárgyra: „Szerelem.“ Annuska oly szerelmet érkezt irántad; Annus boldogits meg engem, légy az enyém örökre! Igen? — Magához vonta a kis Annuskát, ki nem szabadkozott karjaiból. Ráhajtotta szöke fejcsékéjét Tamás vállára s annak ismételt kérdésére igent mondott.

Mily boldog volt ekkor Tamás. Letépett egy szép fehér őszirózsát, odanyujtva Annusnak azt mondá: — Annuskám, ezen rózsza legyen emlékem a mai boldog napra!

Annus a rózsát ajkaihoz szorítá s aztán boldogan belefűzte karját Tamáséba és úgy mentek a terített asztalhoz, hol már várták őket; nem láttak ők senkit és nem is hallottak semmit, a mi körülöttük történt csupa merő boldogságtól.

Terka most még többet sirt, mint ezelőtt; még jobban fáj a szive, mert látta, hogy nővére mily boldog s mily öröm sugárik Tamás arcáról. Mért rabolta el valami láthatatlan hatalom az ő boldogságát oly kegyetlenül s hagyta őt üres pusztaságban egyedül a világon, hol most kóborolhat a nélkül, hogy nyugtot leljen.

Imádkozott Istenhez nyugalomért, imája meghallgattatott, Isten jó anyyala nem hagyta a szerető lelket elpusztulni, megjelent neki álmában és intette, legyen nyugodt, Sándor a távol-

ban is gondol reá. Terka lassan bizni kezdett, hiszen Isten akarata leszen meg mindenütt és mindenkivel, tehát a jó Isten akarja őt ilyen próbára tenni. Ez megnyugtatta némileg a sajtó szívet, mely annyit kinlódott már, hogy majd megrepedt.

Halványan sétált lent a parkban reggelente s hallgatta a madárkák dalolását, s ha egy margarethát látott meg a fűben, rögtön letépte vagy lehajolt hozzá, hogy ajkához szorítsa, miközben azt suttogja: Te kis édes virág vagy még egyedüli örömem ez életben, a te látásod visszavarázsolja mind a kedves emlékeket szívembe, s az az emlékezet boldogít egyedül e rideg világon.

Még mindig halvány és olyan, mint egy nagy betegséget átszenvedett ember, ki csak lassan tud felépülni. El-elballagott egy közeli kápolnához, bement, letérdelt a Szűzanya képe előtt és imádkozott hosszasan.

Szendy egy fél évi távollét után haza jött. Bejárta Európa nagyobb városait, legelőbb elment Párisba, megnézte mind a különösségeket, a Place de la Concordot, hol a francia forradalom alkalmával kivégezték XVI. Lajos királyt és nejét, Maria Antoniettet; megnézte a Pére Lachaise temetőt és a Pantheont. Innen Angolországba ment, megnézte Londont, ezt a milliók vá-

rosát, gyönyörködött a széles utcákban és a szép királyi palotákban. Midőn a legutolsókát megnézte, már oly fáradt volt, hogy örült a visszaterésnek.

Égész uton írt naplót, de minden este odaírta Terka nevét néhány bánatos sóhajjal. Az egész uton arra gondolt, hogy milyen lesz most az élet? Hogy mint menyasszonyt látja-e viszont Terkát, vagy még szereti őt? Az utról hozott emlékeit elrendezte odahaza fogadó-termében, sok izléssel, és miután megnézte egész birtokát, lóra ült és Sziremyekhez akart látogatába menni. De nem jutott tovább, mint a kapuig, nem mert bemenni, inkább a park rácsozatán kívül ment lassú léptekben.

Benézett a rácson a parkba, vajjon nem-e látja meg valahol Terkát? Már-már kezdett reménye ingadozni, a mint a kápolna mellett elhaladt, egyszerre észrevette, hogy van valaki odabenn. Leszállott lováról, odakötötte Alit egy fához és közelebb ment, hogy megnézzék ki van benn.

Mily nagy volt meglepetése, midőn a kápolna ajtóhoz érve, a halvány lánykában, ki ott térdelt a Szűz Mária képe előtt, fölismerete Terkát. Habozott belépni, mert hallotta, hogy hangosan imádkozott a leány, ki egész egyedül vélte magát. Szendy nem akarta háborgatni, tehát oda

séges párt akarunk eljárni, s ez okból szavazatainkat előre senkinek le nem kötjük.

Ezen javaslatunkat a többi járások egy-egy vezérferfiának hasonló eljárás, 4 hírlapnak pedig szives közlés végett megküldjük.

Kelt Lópassón, 1902. évi november hó 18-án.

Behunek Alajos,
bizottsági tag.
Cheulibogorszky Sándor,
biz. tag.
Hoenigh Ferenc, b. t.
Novák Rezső, b. t.
Sándorfi Nándor, b. t.
Tagányi Alajos, b. t.
báró Wattenvegel Lipót, b. t.

Ujdonságok.

Nyitramegye új főispánja. A kérdés mai napig — legalább a nyilvánosság előtt még — megoldva nincs, de Budapestről vett híreink szerint, ott eddig csak *Emödy József* és *Dr. Kramolin Victor* nevei vannak combinatióban. *Dr. Kramolin Victor* sógorának, *Rudnay Béla* főkapitánynak köréből erősen tartja magát azon hír, hogy *Dr. Kramolin Victor* kinevezése már föl is van terjesztve, de más körökben ezt kétségbe vonják, s korai híresztelésnek, hangulatsínálásnak vélik. *Szell Kálmán* ezen kérdésben többek kérdézőkészségével szemben a legnagyobb titoktartást tanúsítja, míg ellenben *Rudnay* és hívei azt állítják, hogy a kinevezés már a mai vagy holnapi hivatalos közlöny-számban meg fog jelenni. A szabadpárti körben e napokban meg lehetős föltűnt, hogy *Szell Kálmán* több ízben beszélt *Emödy Józseffel*, s ebből némelyek *Emödy* főispánságát szeretnék kimagyarázni, de mi azt hisszük, hogy az ilyen kérdést *Szell Kálmán* nem a „Lloyd” körben intézi el!

Halálozás. Nemespanni Szabó István nyitramegyei hivatalnok életének 56-ik évében f. hó 20-án elhunyt. Beke poraira!

Bökezü adakozás. A helybeli kath. legényegylet ujabban ismét szép adományban részesült, ugyanis ő méltóságai: Czeizel Gábor pápai praebatus, apát-kanonok úr 200 koronát, Vagner József pápai praebatus, prépost-kanonok úr 80 koronát adományozott a fentjelzett egyletnek. Minthogy ezen adomány ő méltóságainak az egylet iránt taplalt állandó kegyének újabb, ekesen beszélő tanujele, az egylet vezetősége nem mulaszthatja el, hogy ő méltóságainak ez uton is ne fejezze ki legáltalánosabb köszönetét.

Állt a rácsos kápolna-ajtóhoz és hallgatta, mint imádkozik: „Oh Szűz Anya, szent Fiad kedvéért segíts meg engem, vedd el szívemből e szűró tövist, s vigasztalj meg engem, mert nem tudok így tovább élni, megöl az a tudat, hogy drága kedvesem mást szeret, s nem engem, mikor én őt úgy szeretem; segíts meg Szűz Mária, Istennek anyja, kérlek segíts, könyörülj rajtam szegény teremtésen! Most és mindörökké dicsértesek a te szent neved”.

Sándor egyszerre bomlokára tette kezét. Tehát szerette őt Terka és nem csalódott Terka szívében. Láttá, hogy szereti őt és szerette is mindig. Megállt lélekzete, midőn látta, hogy Terka lassan fölállt és megnevedt homlokát a szentelt vízzel. Szendy félre lépett az ajtóból és egy sűrű bokor mögé rejtőzött. Terka lassan lépett ki s haladt a sima úton tovább. Két margarétot pillantott meg letépte és övébe dugta. Amint a kerítés mellett haladt észrevette Alit, ki már nyugtalanul kapart a homokban.

Terka örömeben hamar odaszaladt a rácsos-zathoz, megsimogatta Sándor lovát s füvet tépett, hogy neki adja sima, fehér kis tenyeréről. Ali nyertett örömeben, mintha tudta és sejtette volna milyen boldoggá tesz a jövő perc két oly soká fájó szívet.

A nyitrai gimn. ifjuság f. hó 19-én Erzsébet királyné emlékére sikerült ünnepélyt tartott a következő műsorral: 1. „Alkalmi ének.” Előadta az énekkar. 2. „Bevezető beszéd.” Mondta Petrovics László gimn. tanár. 3. „Ünnepi dal.” Előadta a zenekar. 4. „Erzsébet királyné.” Kün Belától. Szavaltá Deák József VII. o. t. 5. „A kapucinusok templomában”, Ábrányi Emiltől. Szavaltá Hohoss Ignác VIII. o. t. 6. „Finn zene, Rákóczy kesergője.” Előadta az ének és zenekar.

A nyitrai kath. körben élénkebb lesz az élet a teli időszak beálltával. A zeneegylet megalakult már s megkezdte a próbák tartását. Az énekes zenészek társasága, mintegy 30 tag, sz. Cecília védőszentjük ünnepe alkalmából esütörtökön társas-vacsorát rendezett, melyen éjfélig maradt együtt a muzsikaszó mellett búsongó asztaltársaság — A kör vigalmi bizottsága — mint halljuk — jövő héten esütörtökre hívja meg a kör tagjait társas-vacsorára. — A nagy közönség pedig, reméljük szívesen veszi, ha elaradjuk, hogy advent folyamán érdekes felolvasásokban lesz alkalma gyönyörködni. Dr. Tóth Károly, úrményi urad. orvos, a kath. társadalmi tevékenységnek ezen lelkes bajnoka lesz az első felolvasó, aki az iskolatestvérek intézményét fogja ismertetni. Ez alkalommal a zeneegylet is válogatott énekarokkal szerepel majd a műsorban.

Imre-ünnepély a nyitrai kath. legényegyletben. A nyitrai kath. legényegylet múlt vasárnap f. hó 17-én védőnökének Bende Imre megyés püspök úrnak névünnepe alkalmából sikerült ünnepélyt rendezett. Az egylet terme színültig telt meg közönséggel. Az előadás közvetlen 8 óra előtt kezdődött a „Szent Imre fogadalmá” című költeménnyel, melyet Konecsni János közepes sikerrel adott elő. Ezzel kapcsolatosan igen sikerült látványos némakepleten mutatták be szent Imre heregeget. Pinter István igazai szónoki hevvel szavalt a „Oda” című költeményt. A „Garde dame” bohózat zajos derűségben tartotta a közönséget. A játékok egytől egyig sikeresen feleltek meg szerepüknek. Előadás után a nézőtér táncteremmé alakult át és a fiatalság a legjobb hangulatban töltötte el az időt.

Ez alkalommal az egylet házalapjához felül-fizetéseikkel hozzájárultak: Melt. Bende Imre megyés püspök úr 1 db. arany 11 kor. 20 fillér értékben, melt. dr. Batthyány Vilmos gróf kanonok úr 10 kor., nagys. dr. Bobók József kanonok úr 9 kor., nagys. dr. Thuróczy Károly megyei főorvos úr 5 kor., ft. Kútvaszer István úr 2 kor., Huszár István úr 2 kor., Duboviczky Imre úr 2 kor., Halezcius Alajos úr 2 kor., ft. Hevera János úr 2 kor., ft. Belák József úr 2 kor., Bócz Antal úr 2 kor., Neugebauer Nándor úr 2 kor., ft. Csefalvay Aladár úr 1 kor., Biff János úr 1 kor., Novotny Vilmos úr 1 kor., ft. Cserenyey István úr 50 fil., Zapletal N. úr 1 kor., Stephan Gyula úr 40 fil., összesen 61 kor. 10 fil. — A

kegyes adakozók fenti adományaikért fogadják az egylet vezetőségének hálás köszönetét.

Megyebizottsági tagok választása. Folytatólag hozzuk még a következőket: Csejthén Kochanovszky György 105 és Szittyay Béla 100 szav. — Ó-Tura Szlezacek Mihály 131, Láng Rezső 120 (néppárti). — Prasiczon Hajnizs Jusz-tin 119. — Komjáth Ferenczy Gyula 376 és Bernáth Győző 214. — Nagy-Tapolcsány Váray József 154, Szlamka János 133. — Krakován Szil-laba Béla 67. — Turólukán Kajlich Antal 63, Haberfeld Adolf 56. — Verbón Molecz Zsigmond 154, Bobók József 114. Vágszerdahely dr. Fityma Sándor 71 és Hajdu Ferenc.

Visszhang a privígyei választás-ról. A nyitramegyei néppárti képviselők és vezérferfiak elhatározták, hogy az egész megye területén fölveszik a harcot a liberálisokkal éppen úgy, mint az országos képviselő-választásoknál. Nemesak a képviselőházban, de a megyeházán is meg kell történi a liberális gazdálkodást, és a Tiszabányf rendszert megsemmisíteni, hogy ezen gonosz, lelkiismeretlen, és igazságtalan iga alól, a szabadságot szerető, esendes jó magyar népet felszabadítsa. Ezen elhatározás alapján, a privígyei néppárt vezetősége tartott értekezleten egyhangú lelkesedéssel kimondotta, hogy az egész vonalon fölveszi a harcot, és állít néppárti jelölteket. A körök vezérferfiival megállapodva következő jelölteket állítottunk: Privígyen néppárti jelölt Dr. Dudek János. Liberális jelölt Kohút György. Dr. Dudek János lett 150 szavazattal Kohút 63 szavazata ellenében megválasztva. Handlován a néppárti jelölt: Tivadar László, Borossy Lipót, Petrovics László, és Wohland Ignác. Liberálisok jelöltek: Tivadar Lászlót, Dr. Kovaltsik Antalt, Policsék Károly handlovai és Psozka József chrenói plebánosokat. Meg lett választva Tivadar 271, Borossy 238, Vóland 235, Petrovics 230 szavazattal. Dr. Kovaltsik kapott 72, Policsék 68, Psozka 49 szavazatot; a két plebános saját híveiktől kapott ennyi szavazatot. Bajmócon néppárt jelölt Adámik Györgyöt, Kluch Ferencet és Kaeska Józsefet. Liberális jelöltek voltak: Kiss Jenő (melyik?). Lutonszky Géza és Dr. Czvikota János. A néppártiak behoztak 180 választót, a liberálisok 60-at. Mégis az olvasásnál 1. szavalt egy szavazattal többet találtak a liberálisok javára. Ez olyan talány, hogy az összes liberálisok megrökönyödve egymásra bámulnak, és kérdezik egymást: Vite heist? Hogy lehetséges az? — No, legyenek csak türelmesek a liberális urak! A vizsgálat majd kideríti a megfajthetetlen talányt. A választás meg lett támadva. Ennél a választásnál Lulyák elnök az ő korifesaival felülmúlta Tarnóczit és Bánfyt. Nyitra-Novákon a néppárt jelöltje Kútvaszer István s jelölték meg Majthényi Gezá, 167-eu szavaztak. — Nyitra-Rudnón néppárti jelölt volt Vetzél Sándor és Liska János. Liberális Bartalos jegyző. Néppártiak kaptak 194, liberálisok 81 szavazatot. — Német-Prónán a néppárt

— Ali, Ali! — ujjongott Terka — hogy kerülsz ide? Edes, kedves Ali, hol van a gazdád? Gondol reám?

Ali gazdája e percben már ott is állt mellette és azt mondta: „Igen, edes kedves Terkám, Ali gazdája gondolt reád szüntelen, s most is úgy szeret, mint hajdan, ha nem még jobban, mondd, még mindig haragszol reám? Mondd, még mindig azt hiszed, hogy Lilit szeretem? Oh jer angyalom s boldogíts meg, mondd ki, hogy szeretsz még mindig.”

— Szendy, Szendy! — kiálta Terka — te itt vagy és engem szeretsz?... Elhíhetem?... Igazán szeretsz, vagy csak álom ez? — S kezét szemé elé tartva hátrafelé tántorodott, de Sándor erős karjai föltartották, odaborult az elajult lányka Sándor karjaiba, ki hevesen szorította magához Terkát és forró csókjait nyomta halavány arcára: Terkám, Terkám, térj már magadhoz.

Ali csak nézte okos szemével, hogy mi történik körülé, ha nem lett volna a rácsoszat közöttük meg is húzta volna urának kabátját, hogy simogassa meg őt is már! — Terka lassan kezdett magához térni, s fölnyitá szeméit, melyek csodálkozva tekintettek a szép férfúra.

— Tehát nem álom — suttogá — való, hogy szeretsz; való, hogy itt vagy? Oh, mily boldog

vagyok! — S szorosán támaszkodott Sándor karjára, szép fekete fejét lehajtá ennek váliára.

— Nem álom kedvesem, hanem edes való. Tehát szeretsz s enyém leszesz?

— Igen Sándor örömezt leszek a tied! De mennyit szenvedtünk mi szerelmünkben, reméljük: hogy most annál boldogabbak leszünk, kedves Sándor. Most pedig menjünk a kis kápolnába s köszönjük meg a szent Szűznek, hogy meghallgatta imánkat, s kérjük Papp boldogságát is, biztosan nem rossz szándékból tette ezt velünk.

Bementek, leterdelték a kis oltár előtt, elmondtak egy hálás imában köszönetüket és a szent Szűzre esküvének egymásnak örök hűséget és szeretetet.

Van oka.

A pa (kis fiához): Miért nem örülsz a játékszereknak, melyeket születésnapodra kaptál?
A mbru s: Mert az ütlegekre gondolok, melyeket azalatt kapok, míg ezeket mind összetöröm.

A legjobb orvos.

Halálos beteg zsidónál volt az orvos.
— Doctor ur, — mond a beteg — legjobb orvos a halál.
— Miért?
— Mert csak egy vizitet csinál!

jelöltje volt Czeizel Gábor, Craus Vince. Ellenjelölt hiányában lettek megválasztva. — Tuzsinán és Gajdelen a néppárt csak a zászló becsületéért állított jelölteket. Ezen választók még nincsenek Gróf Pálffy alól felszabadulva, a mennyiben nincsenek még tagosítva. Mégis p. o. Gajdelen egyenként kellett szobáikból kivonszolni a választókat, és még sem voltak képesek 26-nál többet leszávatatni Hajdu Ferenc Pálffy kasznárjára.

Igy győzött a néppárt a privigei járásban, minden korteskedés nélkül. A választás előestéjén kimentek a privigei polgárok a községekbe, hogy reggel a választókkal együtt jöhessenek az urnához. A liberálisok itattak, de nem használt semmit. Még a szegény jó Policsok plébános úr is hiába fáradozott. Handlován késő esti órákban házról-házra járt, eredmény nélkül.

Ilyen győzelemről a „Nyitrvölgyi Lap” azt írja: a „privigei néppárti kudarcza”. Erre reflektálni nem akarok. Mert viclapanak nem viclapan politikai vagy társadalmi lapnak meg plane nem tekinthető. Mert vagy veszekszik „Nagy-Tapolcsány és Vidéké”-vel vagy sértegeti a nyitrvölgyi magyarjait, vagy pedig valótlanul állít. Hagyják csak a privigei néppártot magára. Az napról-napra erősödik. Egyrészt azért, mert jól van szervezve és vezetve, másrészt a közigazgatási hatóságok folytonos zaklatásai és alaptalan bírságolásai folytán. Ezt különben úgy a képviselőházban, mint a megyeházán a néppárt erősen meg fogja támadni. *Egy választó.*

A nyitrai interurban telefon teljes elkészült és jövő hó dec. 1-én adatik át a közforgalomnak. Budapesttel és Pozsonnyal már tartottak próbabeszélgetést a nyitrai postahivatalnál, mely teljesen sikerült.

Harcserű céllövészet. A nyitrai 14. honvéd-gyalogezred f. hó 28-án reggeli 6 órától kezdődőleg Darázs község és a 220 m. ponttal jelzett magaslat között harcserű céllövészetet tart. Főlövész Kajsa közleg Pleska + 452. — Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a jelzett napon a lövészterületen levő erdőben való tartózkodástól és járkálástól óvakodjék, mert életveszélyes jár. A céllövés idejében a lövés irányában a magaslaton vörös zászló fog kitűzteni.

A csacai választás. Trencsénvármegye központi választmánya f. hó 18-án tartott ülésében a csacai választás határnapján f. hó 28-át tűzte ki; választási elnökök: Ucsnay Ernő és Lange Kálmán dr. küldettek ki.

Óltáregylet Zsolnán. A nyitrai egyházmegye trencsénmegyei részének északi gócpontján, az anyai történeti emlékekben gazdag Zsolnán az anyagi fejlődéssel párhuzamosan a hitélet is újabb időben örvendtesen emelkedik. Ennek egyik tanujele a Zsolnán alakult óltáregylet, mely az ottani püspöki árvaház hitoktatójának, Gáli Józsefnek köszöni megalakulását. Az ő ügybuzgósága tömörítette a hivatelt az új egyelet köré, s az ő gyakorlati érzéke olyan működése keretbe illesztette be az egyesületet, melyben az biztosan fejlődhetik és virágzásnak indulhat. A zsolnai óltáregylet ugyanis be van illesztve a püspöki árvaházi templom isteniszertetének keretébe. Ez által egyrészt a tagokra nézve rendkívül könnyűvé tétetett az egyelet ajtatosságok végzése, másrészt pedig az a vonzó erő, melyet az árvaházi templom a zsolnai hivateltre gyakorol, remélni enged, hogy a hivatelt széles rétegei az új egyesületet megkedvelik, s ennek folytán az sokfelé elágazó központjává lesz a hitéletnek. Legyen bő áldás a szép alkotásnak!

Kórházi kimutatás. Dr. Biringer Ferenc kórházi igazgató tollából kikerült kimutatásból, melyben a nyitrai vármegyei kózkórház 1900. évi betegforgalmáról és gazdasági kezeléséről részletes jelentést tesz közzé, veszünk ki néhány szemelvényt, melyek olvasóinkat legjobban érdeklik. Az igazgatón kívül még 3 orvos működik a betegek körül. Az ápoló-személyzet áll 14 páli szent-Vince irlalmas testvérből, ezeken kívül 6 férfi és 6 női ápolóból. — 1900. évben ápolottak 1981 beteg, ezek közül 1065 gyógyultan, 437 javultan, 31-e mint gyógyíthatatlanok. Az elhaltak száma 212. Az 1900. év végén maradt 236 beteg ápolás alatt. A legtöbb betegápolási nap volt március hóban 7707, a legkevesebb szeptember hóban 6688. — Korra nézve a legtöbb beteg 21—30 év közt volt 405. — Vallásra nézve 1585 r. kath., 4 gör. kath., 22 ref., 59 protestáns, 76

zsidó és 1—1 anglikán, baptista, unitarius és 1 ismeretlen vallású. — Illetőségre nézve a legnagyobb kontingens szállította Nyitrvármegye 1181, utána Nyitrváros 202, Barsból 155, Trencsénből 52, Pozsonymegyéből 34 és Esztergom vármegyéből 30, a többi megyék 8—1 közt váltakoztak. A birodalom másik feléből 29. Külföld: Anglia, Bulgária és Italia 1—1, ismeretlen 1. Foglalkozásra nézve volt mindket nembeli számos 659, kiskorúak 150, honvéd 87, foglalkozás nélküliek 53, cigány 36, tanuló 42, béres 47, cipész 31, asztalos 20 és koldus 21. A többiek kisebb számokat képviseltek. — A halálozások száma az 1899. évhez képest 41-el szaporodott, tehát 10-7% telt ki. Az összes elhaltak száma 212. A pöstyéni gyógyfürdőbe a vármegyei fürdő-kórházba 15 beteg küldetett. — Orvosrendőri és törvényszéki szempontból 18 sérülés esett meg. Orvosrendőri és törvényszéki boncolás 3 volt. — A betegek elnevezésére összesen 84661 adag volt szükséges. Ezenkívül külön rendelkezéssel szolgáltatott ki a betegeknek 59446 adag tej à 35 ctl. 57138 darab zsemlye 22389 kg. kenyér, 11657, 20 ctl.-res adag fehér bor, 460 adag vörös bor, 9167 adag borleves, 7318 adag 140 grimos sült borjúhús, 3894 adag sült marhahús, 749 adag sült csirke, 1653 adag főzelek, 2744 db citrom, 7130 db tojás. Kisebb számú adagokban kiszolgáltattott még sonka, szalonna, becsinált, fehérkávét, gyümölcs, szalon- és ászok-sör és thea-rummal. Az elemezés költségei beszámítva a 2 főző testvér illetményét is, 2 konyha cseléd és tüzelő anyagért 48435 kor. A fejenkénti átlagos napi költség, kitett 48-08 fillér. — A múlt évben el fogyasztott a többi közt 1339040 kgr. marhahús, 2520 kgr. borjúhús, 1275 kgr. páslí, 1135 kgr. sertés- és házli termelés útján pedig 2865 kgr., disznózsír 2550 kgr., 240 db. májós hurka, 5614 pár 12 dekás frankfurti, 1656 pár 6 dekás kis virstli, 8180 kgr. liszt, 40130 kgr. kenyér 3212 kgr. árpadara, rizs, köles és gerstli, 2066 kgr. bab, lenese és borsó, burgonya vétel útján 16169 kgr., saját termésből 12807 kgr. stb. Az összköltség 129238 kor. 84 fill. — Betegségek előfordultak 336 felé. Műtétek végeztek 420 esetben. — Kórosportok összesítése: Belgyógyászati esetek 580 fi 431 nő. Nemi szervek bántalmái 138 fi, 68 nő. Sebészeti esetek 291 fi, 101 nő. Női betegségek 46 fi (?), 54 nő. Szülési esetek 30 nő. Szembántalmak 21 nő, Fülbetegségek 11 fi, 3 nő. — Elmebeteg megmaradtak 1899. évről 127, évközben felvétetett 80, összesen ápolattott 207. Elboacsátott: gyógyulva 30, javulva 13, gyógyíthatatlanul 1, meghalt 26.

Gyilkosság. Nagysurányban múlt vasárnap késő éjjeli órákban Svrlik Gyula parasztleány pajtását: Augustin Tamást a nyílt utcán, szerelemféltésből megtámadta s hosszú zsebkésével leszúrta. Az áldozat a kapott három szúrás következtében elvérzett. A tettest azonnal elfogták és átadták az igazságszolgáltatásnak.

Elvesztett adomány. Báró Popper Armin szives volt az első csacai választás alkalmával a radvostkai birónak 400 koronát adományozni avégből, hogy az 6-besztercei patakon hid építtessenek, a mit a völgy lakossága szivesen tudomásul vett. Csakhogy a választás utáni 14-ik napon a bíró a közcélra fordítandó összeget 16 liberális választó között szétosztotta. Kiváncsiak vagyunk tehát — kinek volt szánva az említett Báró úr adománya -- avagy ez csak cím volt? — *Kiszúcsi*

Amerikai párbaj. F. hó 18-án az Érsekújvárból délután induló zsitvavölgyi vonatnak egy I. oszt. kocsiában a kalauz Zsitva-Födemes és Mánya között egy agyonlőtt, ismeretlen fiatal embert talált. A nála lett iratból kitént, hogy az illető Szájbély Rezső, Mária-Családról és hogy amerikai párbaj folytán öngyilkosságot követett el.

A második csacai választás. A csacai kerületben — melynek mandátumáról Hieronymi lemondott: e hó 28-án második képviselő választás lesz. A korteskedés javában folyik; ki ad többet, azé lesz. S minthogy a csacai zsidók az 6-besztercei-völgyi zsidókkal nem tudtak meg egyezésre jutni a jelölt tekintetében: a mennyiben a hivatalos Lánggal szemben — sokan a gazdag Matuskát szeretnék jelöltül csipni: a vármegye főispánja f. hó 12-én sietett a csacai szolgabírói hivatalt „megvizsgálni”, s mint értesülünk,

megelégedését nyilvánította a tapasztalt rend fölé — s úgy suttymban a létrejött egyezkedésen is, melyet Haydinnak mint főkortesnek szem-melláthatólag sikerült egy kis időre létrehozni. A küzdelem nagy lesz — a néppárt újra feléled — s ha erős pressió és nagy vesztegetések nem fordulnának elő, úgy a néppárté lenne a győzelem.

Kinevezés. Jureczky Iván, tehetséges nyitrai tvszéki jegyző, a nyitrai kir. ügyészeghez alügyészsé neveztetett ki.

Érdekes ülése volt a múlt héten a közig. bizottságnak. Arról volt ugyanis szó, hogy a nemzetiségi mozgalmakat a vármegye közegei kísérik eber figyelemmel és havonként jelentést tegyenek, de kinek? Egyik rész Libertinyvel azt kívánta, hogy a közigazgatási bizottságnak. Ekkor fölkel Chudovszky Géza, kir. ügyész és kijelentette, hogy elégséges, ha az alispánhoz magához történnek e bejelentések.

És ekkor olyan filippikát mondott az alispánra, hogy a hallgatóságnak elélt a szemök, szájuk. Kiemelte, hogy az alispán legfőbb mértékben kötelességtudó — amit mi, ellenfelei is feltétlenül elismerünk, hogy az alispán igazságos, erélyes, amit hivatalársai is kénytelenek elismereni. Szóval olyan jellemzést adta Markhot Gyulának, hogy Csillaghy György — az egyik alispáni jelölt — rögtön odahagyta a tanácskozást. A snajdig kir. ügyész, ki már egynehány-szor összemerte fegyverét a kath. tanügy igazságos elbírálására a tanfelügyelővel, akaratlanul is élére állította az alispáni kérdést, s fellépése most közbeszéd tárgyát képezi a városban.

A vágvecsei választás ellen kérényt adtak be a szabadelvűek. Nem tudjuk mi címen? Ha visszaélés történt, ki volt az, aki telefonált Vág-Sellyéről okt. 21-én, a II. választás napján Kamocsára, hogy állítsák meg a dereglyéket és szólítsák a rajtok levőket, névszerint Mikle Mihály, Fabián Ferenc (hadháza) és Fabián Mihály farkasdi lakosok és választókat, hogy rögtön jöjjenek Vecsére szavazni. Ezek este 9 óra után megérkeztek és csak miután megkapták busásan Mészáros József negyedi ref. lelkesztől (a II. küldöttség elnökétől) a törvényellenes sápot, leszávatk Emmerre.

Tűz. A nagy-surányi, egykor statisztikai híru (alsó) múmalom f. hó 17-én éjjel, eddig fel nem derített okból a padlason kigyulladt és reggelig porrá égett. A malom jelenleg a Simkó-testvérek tulajdona.

A legrövidebb levél. Ismeretes azon legrövidebb levél, melyet Cicerora fognak reá. Egyik ismerőse azt kérdezte, vajjon menjen-e bizonyos római Kukutyinba és Cicero a világ legrövidebb levelével válaszolt reá. Egyetlen egy betűt írt: „I” (menj!) — Ket ezer évig ez volt a legrövidebb levél; most egy francia elszedte tőle a pálmát. — Mint a „Gauloit” írja, egy párisi levelet kapott bizonyos vidéki barátjától, melyben semmi egyéb sem volt, csak egy kérdőjel (?). Ez azt jelentette, hogy „Mi újság?” — A párisi válaszul egy üres papíros-lapot küldött. Ennek az volt a szimbolikus jelentése, hogy *semmi*. — Ez volt a legrövidebb levél. A szellems franciá most már nyugton alhatik. Ót már nem fogja felülmúlni soha senki; mert ennél rövidebb levelet írni nem lehet.

Törvényszéki csarnok.

Ítélet párbérügyben.

Szélesebb körök érdeklődésére tarthatván igényt, adjuk lehetőleg bő kivonatban. A dolog historikuma a következő. Kohn Dávid nagy-ugyiesi (Trencsén m.) lakos oly urbéri teleknek jutván birtokába, mely után párbért volt köteles fizetni, ezen kötelezettségének egy ideig eleget is tett; később azonban Bartha Pál kis-ugyiesi kántor-tanítónak megtagadta. Ez utóbbi közigazgatási áton megnyerte a folyamatba tett pert és nevezett elmarasztaltatott a párbértartozás megfizetésében. Most azonban Kohn megfordította a per utját és a vágbesztercei kir. járásbírósnál 1899.

évi március hó 29-én indított keresettel „jogviszony nem létezésének bírói megállapítását” kerte Bartha Pallal szemben, valamint a már megfizetett 22 frt 80 krnak a visszaitelését. Ezen sommás perben a kir. járásbíró 1899. évi április 18-án Sp. 152/2. sz. a következő ítéletet hozott. Felperes (Kohn Dávid) keresetével elutasított. Hazánkban — úgy mond az ítélet — a párbérfizetés kötelezettségének kérdése, illetve ezen kérdés magánjogi oldala szabályozva nincs. A bíróság tehát a per elbírálásánál az eddig fennálló jogszokás és bírói joggyakorlat után indult. Általánosan bevett jogszokás, hogy a kérdés eldöntésénél a „canonica visitatio” az irányadó; nevezetesen, ha a „Canonica” visitatio a párbér kötelezettséget „fideles” (hívek) vagy „parochiani” (plebaniabeliek) kifejezésekkel jelöli meg, a párbér kötelezettség személyes teher; ha azonban a „canonica visitatio” párbérkötelezettként a „communitas” (község), „coloni”, vagy „sessionalistae” (telkesgazdák) szerepelnek, a párbér dologi teher. Az első esetben tehát a párbérkötelezettség birtokváltozás esetén nem megy át az új birtokosra, ha csak a személyére nézve nem párbérkötelezett; a másik esetben azonban a kötelezettség az új, habár más valláshoz tartozó birtokosra is átmegy.

A törvénykezési gyakorlat szempontjából pedig a bíróság szem előtt tartotta a m. k. Curianak 30. és 31. sz. a. hozott, felperes által is hivatkozott döntvényét, valamint a pozsonyi kir. ítélo táblának 1. sz. polgári döntvényét.

A m. kir. Curianak 30. sz. döntvénye alaki jogra vonatkozván, vagyis a bírói hatáskört szabályozván, a kérdés anyagi oldalának elbírálására befolyással nincs.

Azonban úgy a m. k. Curianak 31. sz. döntvénye, mint a pozsonyi kir. ítélo táblának 1. sz. polgári döntvénye nem zárja ki annak igazolását, hogy a párbérszolgáltatás dologi teher.

Nevezetesen a hivatkozott kir. ítélo táblai döntvény indokai szerint a reálteher azért nem állapított meg, mert a „Canonica visitatio” pótló okiratban 50 urb. gazda 67 régi $\frac{1}{2}$ telekkel kötelezte magát a párbért fizetni, holott a községben 67 régi urbéri teleknél több volt; így tehát nem az összes urb. telkek lettek lekötelve, és a lekötözöttek meg nem jelölve, a telkeken nyugvó teherről nem lehet szó. Jelen esetben azonban a „canonica” visitatio szerint a kántortanító „a quovis coloniali accipit”, vagyis akármelyik urbérestől kap 12 kéve vegyes gabonát. A latin szövegben tehát használtatván az „omnis” szó helyett a „quovis” szó, avval az van mondva, hogy a kántortanító nemcsak minden a parochialis kötelekbe tartozó, hanem „akármelyik”, tehát a parochialis kötelekbe nem tartozó urbérestől is kapja párbérfizetését. Mindezeket egybevetve a bíróság úgy találta, hogy a r. kath. kántortanítót e selekvőleg megillető párbérfizetési kötelezettség a kis-ugyicsi parochialis területre nézve az urb. telkeken mint dologi teher nyugszik s így az ezen telkeket birtokló bármely vallású egyének által viselendő.

Felelőzet következtében a trencsényi kir. törvényszék elé került az ügy, a mely a dr. Motkó Géza által képviselt Bartha Pál javára döntött; 1899. é. augusztus hó 16-án tartott ülésében ugyanis következő ítéletet hozott: „a kir. törvényszék polgári felelőzetési tanácsa az I. bíróság ítéletét helybenhagyja”. Indokok. Nem áll feltétlen szabályként — így szól a kir. törvényszék — az az alperes által vitatott jogi álláspont, hogy a canonica visitation alapuló párbérszolgáltatási kötelezettség minden körülmények között dologi teher képez, mert a törvény erejével bíró joggyakorlat szerint még ha a „canonica visitatio” értelmében házanként, avagy telkenként fizetendő is a párbér, — ellenkező szerződés, vagy jogszokás igazolása hiányában — nem teszi a párbért dologi teherre, nevezetesen

a parochia kötelekbe nem tartozó ingatlan tulajdonosok a párbért fizetni nem kötelesek.

Akármilyen kifejezéssel jelöltetik meg tehát a „canonica visitatio” a kötelezett személy, a párbér, ha csak az ellenkező nem bizonyítottatik, dologi teher nem képez.

Ámde jelen esetben a felelőzetési eljárás során tanuk által egybehangzólag igazolt az a tény, hogy maga felperes egy pár évig önként és jogfentartás nélkül kiszolgáltatta a kérdéses párbért az alperesnek, sőt a plebánosnak még mai nap is fizet ugyanazon ingatlanok után párbért, a mellett szól, hogy felperes a „canonica visitation” alapuló párbérkötelezettséget olyannak ismerte el, mint a mely az általa tulajdonjogilag birt urbéri telkeket terheli s miután alperes azokat a szolgáltatásokat elfogadta, ez által a felek között a jelzett irányban szerződési jogviszony létesült, a melytől most már felperesnek egyoldalulag elállani nem áll jogában.

Közöljük az ítéletet mint közérdeket; és azért is, hogy megnyugtassuk azon érdekelteket, a kik a multban a trencsényi kir. törvényszék területén kifejtett jogszokást nem tartották olyanoknak, a mely az egyháznak kedvezne.

Irodalom.

Sursum corda! Föl a szívekkel! kath. kántorkönyv; összeállította: Kersch Ferenc, esztergomi főszekese gyházi karnagy.

Kersch ezen korszakot alkotó művének megjelenését kell, hogy osztatlan örömmel fogadják nemcsak a kath. karnagyok, kántorok, akiknek azt a tudós szerző és aldozatkész kiadó első sorban szánta, hanem azok is, akik hazánkban a kath. hitélet reneszánszát megindították, annak fejlődésén fáradoznak és sorsát jóakarattal érdeklődéssel kísérik.

Újabb időben serényen hozzáálltak az egyházi zene reformjához. E törekvésnek segítő eszköze akar lenni a most megjelent kántorkönyv, melyet a szerző a Cecilia-egyesület megbízásából állított össze nagy ambícióval és szakértelemmel.

A teljes mű 4 füzetből fog állani; a jelen első füzet elején egy igen praktikus táblázat találunk, mely megadja az utasításokat, hogyan kell az egyik hangnemből a másikba átmennünk; rövid átnézés után elsajátíthatja ezt nemcsak a szakember, hanem a dilettáns is. E táblázat egy lendületesen megírt bevezetés követi, mely vonzó előadásban és higgadt modorban elénk tárja az egyházi ének jelen szánalmas helyzetét; majd az okokat ismerteti, melyek a szerzőt műve megírására késztették és az elveket közli, melyek őt a mű kidolgozásában irányították. E bevezetés fényesen tanuskodik arról, hogy mennyire hivatott volt épen Kersch az ilyen kántorkönyv összeállítására. A bevezetés minden sorából fölcillámlik szent vallásunk iránti szeretete, a liturgiának s az egyház rendeleteinek tisztelete. Az elméleti részben még az orgona használatára vonatkozó főbb egyházi rendeleteket közli; hogy ez nem volt fölösleges, meggyőződhetik róla, aki azokat elolvassa.

A tulajdonképeni praktikus részben chorálénekeket s egyes miserészeket kapunk az egyházi év főbb ünnepeire, első sorban pedig az Úr ünnepeire; továbbá *Asperges*..., *Viduaquam*..., a megfelelő rospansomokkal együtt, a gyertyaszentelő és a nagyheti szertartásokat. Jól teszi a szerző, hogy a dallamot a gregorían-hangjegyekkel jelzi, mert az úgy könnyebben olvasható. Ámde amilyen művészi e szép chorálok a megzenésítése, harmonizálása, nem olyan könnyű már azoknak előadása is; a buzgó orgonista azonban nem riad vissza a nehézségektől, hisz többszöri átjátszás után látni fogja e magasztos énekek báját s a hívekre való nemesítő hatását. Az egyes szebb és elterjedtebb népénekeket szintén fölvetve művébe a szerző, de megfosztotta azokat a

már megszokott csárdásos sallangoktól; harmonizálásuk oly egyszerű és könnyű s mégis tiszta, főséges; szokatlanul kellemes, nyugodt, édes zenét élvez, aki ezeket az énekeket végig hallgatja. A harmonizálás olyan, hogy kizárja a némely helyeken annyira divó, de egyúttal boszantó tercelést. Nagy előnye a műnek, hogy minden egyes énekhez elő- és utójátekot közöl, nem egyet, de többet; ezeknek motivuma rendszeren az ének egy-egy része úgy variálva, hogy már az előjáték is a megfelelő áhitatra hangolja a hívőket egyrészt, másrészt figyelmüket felhívja az előadandó mise-énekre.

E helyütt nem hallgathatunk el két sajtóhibát, mely a füzet átnézésekor szemünkbe ötlött és pedig a 46. l. 2. sorának 2-ik és a 98 ik l. 3-ik sorának utolsóelőtti ütemében. Nem utolsó előnye a műnek: a világos nyomás, a finom kiállítás és az olcsó ár; a jelen füzet ára 5 kor. — a teljes műé 16 k.

Használják föl tehát az illetékesek a t. szerző munkásságának ezen legbecesebb gyümölcsét Isten dicsőségének terjesztésére, a kath. öntudat és hitélet fejlesztésére!

N.

Telefon.

T. Felszólalását nem közölhetjük, mert a helyett, hogy megelőzőnek azok védelmével, a kiket védeni akar, támad minket és támadása igazságtalan. A neheztelt szerkesztői megjegyzés nem „megrovása” a trencsényi papságnak, melyet senki sem tisztelet jobban nálunknál, hanem csak egyszerű észrevétel némely urak eljárása felett, a kik felesleges konnexionokkal ellenzéki pártállásuk erejét bénítják. Ha ilyen észrevételeket, melyek által köztudomású tényeknek a kritikája jut kifejezésre, meg nem engedhetne magának a sajtó, akkor az újságíróknak az ó-egyiptomi krónikások szerepét kellene betöltenie, a kik nem azt jegyezték fel, a mi történt, hanem a mit a fáraók diktáltak nekik.

A mi már közleményének egyes pontjait illeti, a következőket kell megjegyeznünk. 1. Lapunk „politikai rendszabályokat” nem ír elő senkinek sem, hanem politikai elveket és nézeteket fejtet, melyeket bárki tessze szerint elfogadhat, vagy visszautasíthat. A közvéleményt irányítjuk, lelkesítjük és tömörítjük, de diktatúrát felette nem gyakorolhatunk. Ilyesmí eszünkbe sem jut. 2. Hogy a trencsényi papság úgy 1896-ban, mint az ez évi választások alatt megmutatta a keresztény zászlóhoz való hűségét és kitartását, azt soha sem tagadtuk. Hogy azonban egyesek többet tehetek és tettek is volna, ha nem voltak volna bizonyos irányban feszélyezve, azt igenis állítottuk és állítjuk most is. 3. Minket arra az akcióra, melyet Ön kifogásol, pártunk országos vezetősége egyenesen felhívott, Zichy János gróf ezen akció érdekében személyes befolyásának egész súlyát latba vetette. Sajnáljuk, hogy ezt az akciót Önön kívül még csak olyan elemek kifogásolják, a kiknek a társaságában Ön, ha komolyan néppárti ember, a mit mi habozás nélkül feltételezünk Önről, nagyon rosszul érezné magát. Elvi szempontból a legkövetkezetesebb akció volt az, taktikai szempontból pedig oly helyes, a minőnek az azóta bekövetkezett eredmények feltűntek. 4. Ha a társadalmi működés terén odaállanak Önök a főispán oldalára és vele karöltve a keresztény nép érdekében üdvös alkotásokat hoznak létre, az olyan áldásos együttműködés lesz, melyen csak a rosszakarat találhatna gáncsolni valót. Mi egy ilyen együttműködés előtt mindig kalapot emelünk. Végezetül osztjuk Önnek a kívánságát, hogy: Béke velünk!

CSARNOK.

Érsekujvár a török uralom alatt.

1663—1685.

Írta: *Matunák Mihály.*

(Folytatás.)

Szeptember 13., 14- és 15-én a tüzelést kevesebb eredménnyel folytatták. A törökök azonban az ostromban nevezetes lépést tettek. Kaplan basa ugyanis a nagyvezír tanácsára és parancsára aknásaival a vízvezető árkot eltöltötte s azután a vár árkan innen 5—10 rőffel mélyebb gödröt ásott s a vizet amabból ebbe vezette le.

OTRUBNY MIHÁLY

PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

Van szerencsém a főtisztelendő papság, valamint a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani a **Nyitrán, Vármegye-utca 9-ik szám** alatt fenálló

papi és polgári szabó-műhelyemet.

Több éven át e téren szerzett tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmagasabbra menő igényeknek is megfelelhettek.

Elvállalom minden e szakmába vágó

papi és polgári ruhák, valamint a t. klerus számára **reverendák, címádák, teli kabátok, felöltők stb.** készítését.

A ft. papság és a n. é. közönség kegyes pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Otrubny Mihály,

papi és polgári szabó.

Uri lakóház

(Nyitrától $\frac{3}{4}$ órányira fekvő községben), mely áll: 5 szoba, kényelmes mellékhelyiségek, dísz- és gyümölcsös-kertből,

szabad kézből azonnal eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

SULGAN ANDRÁS

— cipész-üzlete —

Nyitrán, Vármegye-utca 10-ik szám alatt készít és raktáron tart mindennemű és legjobb minőségű

lábbelieket

urak, hölgyek és gyermekek részére, izléses kiállításban, pontos kiszolgálás és jutányos árak mellett.

Csakis saját készítményű árak!

Nyitrai Serfőző és Malátagyártó Részvény-Társaság.

Meghívás.

Van szerencsénk t. részvényeseinket a **folyó évi december hó 2-án délután 3 órakor** gyárhelyiségünkben tartandó

VII. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívni.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, a mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem hovatfordítása iránti határozathozatal.
2. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
3. Négy igazgatósági tagnak megválasztása három évre az alapszabályok 21. §-ának értelmében és három felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása a jövő rendes közgyűlésig terjedő egy évi időtartamra.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, valamint az 1900/1901. évi mérleg, a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át, a gyár irodái helyiségében a jogosultak által megtekinthetők.

Az alapszabályok 11. §-a értelmében a szavazati jog gyakorlására szükséges, hogy a részvények az összes le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőzőleg három nappal a nyitrai iparbank pénztáránál letétessenek.

A nevezett pénztár a letett részvényekről elismervényt ad, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

Nyitrán, 1901. évi november hó 14-én.

Az igazgatóság.

Teljesen ingyen!

Dr. Tóth János felső-zobori szőlőjében mintegy

250 szekér kő

a szálló kitisztítása céljából, teljesen ingyen átvehető. A kő egy rakáson van, közel az uthoz és igen könnyen megközelíthető. A kik az ajánlatra reflektálnak, forduljanak akár szóval, akár írásban lapunk szerkesztőségéhez.

SZUPERFOSZFÁTOT,

kénsavas kálit,
kénsavas ammoniakot,

Kovasavas kálit,

(dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot,
Kainitot,

40°-os

Kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

Huszár István könyvnyomdája Nyitrán.